

Anonimizirana različica

Prevod

C-128/19 - 1

Zadeva C-128/19

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

18. februar 2019

Predložitveno sodišče:

Corte suprema di cassazione (Italija)

Datum predložitvene odločbe:

14. november 2018

Tožeča stranka:

Azienda Sanitaria Provinciale di Catania

Tožena stranka:

Assessorato della Salute della Regione Siciliana

ITALIJANSKA REPUBLIKA

CORTE SUPREMA DI CASSAZIONE (vrhovno kasacijsko sodišče, Italija)

[...] (ni prevedeno)

ZAČASNO ODREDBO

v zvezi s tožbo [...] (ni prevedeno), ki jo je vložila:

Azienda Sanitaria Provinciale di Catania [...] (ni prevedeno);

– vlagateljica kasacijske pritožbe –

proti

Assessorato della Salute della Regione Siciliana [...] (ni prevedeno);

– nasprotna stranka v postopku s kasacijsko pritožbo –

proti

AU;

– nasprotna stranka v postopku –

zoper sodbo št. 1496/2013 CORTE D'APPELLO di CATANIA [...] (ni prevedeno);

DEJANSKO STANJE

1. Corte d'appello di Catania (višje sodišče v Catanii, Italija) je s sodbo z dne 24. julija 2013 spremenilo nasprotno odločitev na prvi stopnji in zavrnilo ugovor lokalne Azienda Sanitaria Provinciale (pokrajinsko zdravstveno podjetje) zoper plačilni nalog, ki ji ga je vročila AU za plačilo odškodnine, določene z l. reg. Sicilia 5 giugno 1989, n. 12 (deželni zakon Sicilije št. 12 z dne 5. junija 1989) v korist živinorejcev, ki so bili prisiljeni v zakol okužene živine, zlasti ker je štelu v luči ugotovitve, da se „v skladu z mehanizmom, določenim po zakonu – gledanem v celoti in logično, ugotovi, da je zavezanec za plačilo zadevne odškodnine lokalna zdravstvena enota“, da se je nasprotna stranka neutemeljeno sklicevala na nepristojnost, ker naj bi bil v obravnavani zadevi subjekt, zavezan za plačilo, Assessorato Regionale per la Sanità (deželna uprava za zdravstvo).

ASP [Azienda Sanitaria Provinciale] ugovarja izpodbijani odločbi z enim samim pritožbenim razlogom – ki mu je sledila vloga na podlagi člena 380a(1) cod. proc. civ. (zakonik o civilnem postopku) – zoper katerega z odgovorom na pritožbo in vlogo ugovarja nasprotna stranka, in sicer Assessorato [Regionale per la Sanità], AU pa ni predstavil obrambe.

PRAVNI OKVIR

2.1. Z enim samim pritožbenim razlogom se opozarja na „člen 360 zakonika o civilnem postopku, odstavek (1), točka 3 – kršitev in napačna uporaba L.R. Sicilia n. 12 del 1989 (deželni zakon Sicilije št. 12 iz leta 1989) in člena 25, odstavek (16) L.R. Sicilia n. 19 del 2005 (deželni zakon Sicilije št. 19 iz leta 2005); člena 360 c.p.c. (zakonik o civilnem postopku), odstavek (1), točka 5 – nezadostna ali protislovna obrazložitev spornega in odločilnega dejstva za presojo“.

Tožeča stranka, ob upoštevanju, da se v obravnavani zadevi presoja zahtevek živinorejca za pridobitev plačila odškodnine, ki je bila sprva predvidena v deželnem zakonu Sicilije št. 12/1989 (Ukrepi za spodbujanje sanacije in obnove čred, ki so jih prizadele tuberkuloza, bruceloza in druge nalezljive bolezni, ter prispevki združenjem živinorejcev) in nato v členu 25(16) deželnega zakona

Sicilije št. 19/2005 („Za doseganje ciljev iz člena 1 deželnega zakona št. 12 z dne 5. junija 1989, v smislu in v skladu z določbami člena 134 deželnega zakona št. 32 z dne 23. decembra 2000, se odobri plačilo v višini 20.000.000 EUR za plačila, ki jih dolgujejo AUSL [Azienda Unità Sanitaria Locale] na Siciliji lastnikom živali, ki so bile zaklane zaradi okužbe z nalezljivimi boleznimi, razširjenimi v obdobju od leta 2000 do leta 2006, ter za plačilo nadomestila samostojnim veterinarjem, ki so v istem obdobju sodelovali pri dejavnostih sanacije. Za namene iz tega odstavka se za finančno leto 2005 odobrijo sredstva v višini 10.000.000 EUR (UPB [Unità Previsionali di Base, osnovne proračunske postavke] 10.3.1.3.2, poglavje 417702). Za prihodnja finančna leta se odloči v skladu s členom 3(2)(i) deželnega zakona št. 10 z dne 27. aprila 1999 s poznejšimi spremembami in dopolnitvami“) v korist gospodarskih subjektov, ki poslujejo v živilno-rejskem sektorju in so bili prisiljeni zaklati živali, obbolele za brucelozo, očita pravno nepravilnost izpodbijane sodbe ter nedoslednost in apodiktičnost obrazložitve ter zlasti razlago zadevnih predpisov, ki jo je sprejel organ odločanja, ker je kršila tako dobesedno merilo, iz katerega je mogoče razumeti le, da mora prav dežela prevzeti učinke, ki jih je ustvarila zakonodaja, kot tudi *mens legis*, ki naj bi ga imele navedene določbe, glede na to, da je Corte d'Appello (višje sodišče) določilo tehnično-upravne naloge, ki jih je deželni zakon Sicilije št. 12/1989 naložil zdravstvenim organom, z elementi, ki jih vsebuje obravnavana zadeva, s čimer so postali zdravstveni organi pasivno zavezani za plačilo odškodnine, čeprav je zaradi mehanizma dostopa do pomoči in rokov za njeno izplačilo [...] (ni prevedeno) očitno, da tako obremenjeni zdravstveni organi lahko naloge, ki so jim bile naložene, izpolnijo le, če jim dežela dodeli potrebna sredstva.

2.2. Tožeča stranka je z zgoraj navedeno vlogo, s katero je vztrajala pri sprejetju vložene pritožbe in pri tem ponovila zgoraj navedene očitke, v zvezi z trditvijo iz izpodbijane sodbe v odgovor na trditev, da naj bi zadevna pomoč pomenila „nedovoljeno državno pomoč“, ker je bila sprejeta v nasprotju s členom 87 Pogodbe ES (zdaj člen 107 PDEU), tako da je ni mogoče odobriti, če ni odprt ustrezen postopek nadzora s strani Evropske komisije, zaključen s sklepom o njeni skladnosti s skupnim trgovom („Ugotovitev se lahko zavrne, ker je zgoraj navedeno preverjanje skladnosti že opravila Evropska komisija z odločbo C (2002) 4376 z dne 11. decembra 2002 o deželnih zakonih ... ki so tekom let do leta 1997 financirali ukrepe, določene z vsebinskim zakonom iz člena 1 deželnega zakona št. 12/89“), ponovno vztrajala, da je ukrep neskladen z zgoraj navedenim predpisom Evropske unije, če Evropska komisija ne potrdi skladnosti, ker gre za „ukrepe pomoči, ki so načeloma neskladni s skupnim trgovom v skladu s členom 87(1) Pogodbe ES“.

3. Senat ob upoštevanju zgoraj navedenega meni, da je treba v zvezi z zadnjim vprašanjem, glede na logično-pravno povezanost očitka z obrazložitvijo, zastaviti Sodišču Evropske unije vprašanje za predhodno odločanje v skladu s členom 267 PDEU.

4.1. Kot je namreč Sodišče Evropske unije že večkrat pojasnilo, uporaba predpisov Unije s področja državnih pomoči temelji na obveznosti lojalnega

sodelovanja med nacionalnimi sodišči na eni strani ter Komisijo in sodišči Evropske unije na drugi, v okviru katerega vsaka stran deluje glede na vlogo, ki jo ima po Pogodbi, v okviru tega sodelovanja pa morajo nacionalna sodišča sprejeti vse ustrezne, splošne ali posebne, ukrepe, da bi zagotovila izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz prava Unije, in se vzdržati sprejetja ukrepov, ki bi lahko ogrozili doseganje ciljev Pogodbe, kot to izhaja iz člena 4(3) PEU. (Sodbe Sodišča z dne 26. oktobra 2016, C-590/14, Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE; z dne 15. septembra 2016, C-574/14, PGE Górnictwo i Energetyka Konwencyonalna SA, in z dne 19. marca 2015, C-672/13, OTP Bank Nyrt). Kot dosledno poudarja Sodišče Evropske unije (sodba Sodišča z dne 13. februarja 2014, C-69/13, M. spa), in skladno z mnenjem tega sodišča [...] (ni prevedeno) [nacionalna sodna praksa] so sklepi Komisije, zlasti v primeru, ko se izreče v skladu s členom 108 PDEU, zavezujoči za državo, na katero se nanašajo, vključno s pravosodnimi organi, ki se morajo uskladiti na podlagi načela primarnosti prava Unije; in na podlagi te predpostavke se prav tako dosledno šteje [...] (ni prevedeno) [nacionalna sodna praksa] da je samo Evropska komisija pristojna, da ugotovi, ali ukrepi pomoči, ki jih sprejme država članica, spadajo na področje določb iz členov 107 in 108 PDEU, če nacionalno sodišče, ki obravnava zadevo, dvomi glede upravičenosti ukrepov, lahko glede na okoliščine zastavi vprašanje Komisiji, ali v skladu s členom 267 PDEU vprašanje za predhodno odločanje Sodišču glede razlage člena 107, ta možnost pa postane obveznost, če presoja sodišče na zadnji stopnji, v skladu s členom 267(3) PDEU (sodba Sodišča z dne 15. septembra 2016, C-574/14).

4.2. Glede na zgoraj navedeno je senat prepričan, da zadevna pomoč, ki je, kot je bilo že ugotovljeno, „ukrep, ki se financira iz državnih sredstev, namenjen podpori živinorejskemu sektorju na Siciliji, zato bi lahko izkrivljala konkurenco na trgu – kakršen je trg živega goveda, ovc in koz ter njihovega mesa, – ki je na ravni Unije izjemno povezan“, načeloma ne sme biti izvzeta iz postopka, ki je bil določen v členih 87 in 88 ES – in zdaj v členih 107 in 108 PDEU, – zato je treba, glede na to, da nacionalno sodišče ni pristojno, da se izreče o skladnosti navedenega ukrepa z notranjim trgov, ker je, kot smo videli, ta presoja v skladu s „smernicami Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju“, objavljenimi v Uradnem listu Evropskih skupnosti z dne 1. februarja 2000, izključno v pristojnosti Komisije, v odsotnosti te odločitve obvezno predložiti vprašanje za predhodno odločanje Sodišču Evropske unije [...] (ni prevedeno).

4.3. Te usmeritve ne spremenijo dejstva, da je Evropska komisija že v preteklosti s sklepom C (2002) 4786 z dne 6. decembra 2002 po preučitvi vprašanja glede drugih določb Regione Sicilia (dežela Sicilija) s podobno vsebino – šlo je za člen 11 l. reg. Sicilia 7 novembre 1999 (deželni zakon Sicilije z dne 7. novembra 1999) in člen 7 l. reg. Sicilia 28 settembre 1999, n. 22 (deželni zakon Sicilije št. 22 z dne 28. septembra 1999) – že predstavila svoje mnenje z ugotovitvijo, da obravnavana odškodnina zaradi svojih značilnosti, ker daje prednost nekaterim kategorijam gospodarskih subjektov v živinorejskem sektorju pred drugimi in s tem vpliva na delovanje trga ob upoštevanju načel konkurence,

že pomeni državno pomoč, zato jo je treba pred začetkom uporabe predhodno priglasiti Evropski komisiji.

4.4. Ugotovitev, ki na videz ni brez vpliva, čeprav je Komisija v preteklosti že odobrila podobne ukrepe [...] (ni prevedeno), pa ni odločilna. Enaka odločitev, ki se sicer odmika od navedene predpostavke, je bila sprejeta pred odobritvijo ukrepa, ker naj zaradi okoliščin v konkretnem primeru in zaradi načina izvajanja – zlasti pa, ker so bili v navedenem primeru v skladu z navedenimi „smernicami Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju“ prisotni pogoji za koriščenje odstopanja iz člena 87(3)(c) Pogodbe – ne bi povzročila nobenega takega vpliva na delovanje trga, ki bi lahko pomenil kršitev načela konkurence, zato je bilo dokončno odločeno, da je skladen z ureditvijo državnih pomoči.

4.5. Na ta način pa se v referenčnem okviru, ki nastane s temi ugotovitvami, prvotni dvom glede razlage ne pojasni, ampak se še okrepi, ker glede na to, da Komisija ob navedeni priložnosti ni izključila skladnosti ukrepa s pravom Unije, postane še bolj nujno, da se pri pristojnih organih oceni narava ukrepa in da se Evropsko sodišče prosi za pojasnilo; okrepi pa se še ena razsežnost, ker bi bilo treba potem, ko se razjasni navedeni dvom in se potrdi narava navedenega ukrepa, ki jo je Komisija že potrdila, vprašati, tudi zaradi tega, ker je Komisija pred tem potrdila ukrepe s podobno vsebino, ali se pridržek skladnosti, o katerem se je dokončno izrekla v navedenem sklepu C (2002) 4786, lahko uporablja zunaj referenčnega pravnega okvira, in se šteje, da lahko velja tudi za drugačne določbe od tistih, ki jih neposredno zadeva, in na ta način upraviči odobrene pomoči.

4.6. Ob upoštevanju zgoraj navedenega se zato Sodišču Evropske unije v skladu s členom 267 PDEU predložita naslednji vprašanji:

1) „Ali je v skladu s členoma 87 in 88 Pogodbe ES – in zdaj s členoma 107 in 108 PDEU – ter s „smernicami Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju“ iz sporočila Evropske Komisije 2000/C 28/02, objavljenega dne 1. februarja 2000 v Uradnem listu Evropskih skupnosti, določba iz člena 25(16) deželnega zakona Sicilije št. [19] z dne 22. decembra 2005, ki določa: „Za doseganje ciljev iz člena 1 deželnega zakona št. 12 z dne 5. junija 1989, v smislu in v skladu z določbami člena 134 deželnega zakona št. 32 z dne 23. decembra 2000, se odobri plačilo v višini 20.000.000 EUR za plačila, ki jih dolgujejo AUSL [Azienda Unità Sanitaria Locale] na Siciliji lastnikom živali, ki so bile zaklane zaradi okužbe z nalezljivimi boleznimi, ki so bile razširjene v obdobju od leta 2000 do leta 2006, ter za plačilo nadomestila samostojnim veterinarjem, ki so v istem obdobju sodelovali pri dejavnostih sanacije. Za namene iz tega odstavka se za finančno leto 2005 odobrijo sredstva v višini 10.000.000 EUR (UPB 10.3.1.3.2, poglavje 417702). Za prihodnja finančna leta se odloči v skladu s členom 3(2)(i) deželnega zakona št. 10 z dne 27. aprila 1999 s poznejšimi spremembami in dopolnitvami“, državna pomoč, ki z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco?“

2) „Ali se, čeprav bi se določba iz člena 25(16) deželnega zakona Sicilije št. [19] z dne 22. decembra 2005, ki določa: ‚Za doseganje ciljev iz člena 1 deželnega zakona št. 12 z dne 5. junija 1989, v smislu in v skladu z določbami člena 134 deželnega zakona št. 32 z dne 23. decembra 2000, se odobri plačilo v višini 20.000.000 EUR za plačila, ki jih dolgujejo AUSL [Azienda Unità Sanitaria Locale] na Siciliji lastnikom živali, ki so bile zaklane zaradi okužbe z nalezljivimi boleznimi, ki so bile razširjene v obdobju od leta 2000 do leta 2006, ter za plačilo nadomestila samostojnim veterinarjem, ki so v istem obdobju sodelovali pri dejavnostih sanacije. Za namene iz tega odstavka se za finančno leto 2005 odobrijo sredstva v višini 10.000.000 EUR (UPB 10.3.1.3.2, poglavje 417702). Za prihodnja finančna leta se odloči v skladu s členom 3(2)(i) deželnega zakona št. 10 z dne 27. aprila 1999 s poznejšimi spremembami in dopolnitvami‘, načeloma lahko štela za državno pomoč, ki z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco, lahko kljub temu ugotovi njena skladnost s členoma 87 in 88 Pogodbe ES – in zdaj s členoma 107 in 108 PDEU – ob upoštevanju razlogov, ki so Evropsko komisijo prepričali, da je s sklepom C(2002)4786 z dne 6. decembra 2002 štela, da so glede na pogoje, določene v ‚smernicah Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju‘ iz sporočila Evropske komisije 2000/C 28/01, objavljenih v Uradnem listu Evropskih skupnosti z dne 1. februarja 2000, podobne določbe v členu 11 deželnega zakona Sicilije 40/1997 in členu 7 deželnega zakona 22/1999 skladne s členoma 87 in 88 ES?“

5. Ker bo zato predloženo vprašanje za predhodno odločanje, se postopek prekine.

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno) [ponovitev vprašanj za predhodno odločanje in standardne navedbe]

[...] (ni prevedeno) Rim, [...] (ni prevedeno) 14. novembra 2018.

[...] (ni prevedeno)